

Прикута хворобою до ліжка, дівчинка жила в самому низу височезної бетонної башти, шпиль якої сягав аж до неба. Біля неї вирувало місто, але через вікно своєї підвальної кімнатки вона могла бачити лише ноги перехожих.

"Куди вони йдуть, що шукають?" — запитувала дівчинка себе, але відповіді не знаходила. Над усе її хвилювали миготливі дитячі ніжки, особливо найменші. Коли вона дивилася на них, їй здавалося, що й вона кудись мчить. Швидко, швидше, ще швидше. На левади, полонини, в гори і далі: адже світ безкрай і різноманітний!

Якби була вітром, понеслася б вулицями, переплела б гілля дерев, поскидала б з голів у людей капелюхи. А якби стала хмаркою, опустилася б на вершину Срібної гори, похлюпалася б у морі, подалася б слідом за зірками й птахами. Дівчинка зітхнула. Зі свого бетонного подвір'я, обступленого будинками, наче прямовисними скелями, вона бачила лише клаптик голубого неба. Що ж вона могла знати про хмари? Тільки те, що вони схожі на метеликів і хутко кудись пливуть...

Притримуючись за стіну, дівчинка спробувала ступити кілька кроків, але нічого з того не вийшло. Мати ж повернеться з роботи лише надвечір. Якби в неї був собака або кішка! Втім, де в її тісній комірчині їх розмістити?

Дівчинка прислухалася.

Знадвору долинали дитячі голоси. Чулися удари м'яча в стіну, радісний сміх переможця і ображені слова переможеного.. А тоді несподівано у вікно влетів м'яч. Хлопчак, який біг за ним, став на коліна й зазирнув у вікно.

— Чи є тут хто-небудь? — запитав і збіг сходами вниз.— Гей, хто там, викиньте мені м'яч! — Хлопчина ступив у кімнатку, але, побачивши

дівчинку, відсахнувся, підхопив м'яч і вибіг на вулицю. Однак на другий день він постукав у двері й відтоді став майже щодня навідувати хвору. Щоразу він приносив із собою якийсь подарунок: то цвіт каштана, то відполірований кольоровий камінець, то горобчика з перебитим крилом...

— Ледь врятував од кішки! — Хлопчина поклав поранену пташку на ковдру, а дівчинка, вжахнувшись, заховала голову під подушку. Проте вже за кілька хвилин її страх змінився співчуттям. Горобчик ледь дихав: чим вона ще могла допомогти пташині, крім того, що перебинтувала крильце й нагодувала крихтами хліба?

Час збігав, як дощова вода по ринві, але горобчик одужував поволі. Аж коли вже несмілива травичка пробилася з-під землі, він вперше затріпотів крильцями. Однак лише тоді, як на подвір'ї розгулялося спекотливе літо, дівчинка відчинила вікно й прошепотіла:

— Лети собі, нещасна пташко!

Проте горобчик і не думав нікуди летіти ні першого, ні другого дня. Тільки третього злетів на підвіконня і процвірінькав:

— Дякую тобі! Чекай мене завтра о цій порі!

— Що? — Дівчинка, не вірячи собі, зажмурилася.— Може, це мені сниться? — Вона розплющила очі, глянула на підвіконня, але пташини там уже не було. "Мабуть, мені вчулося",— і вона вирішила ні матері, ні хлопчаків нічого не казати, бо ще висміють. "Коли це горобці говорили? — запитали б її.— Якась нісенітниця!"

Наступного дня, зраненька, вона стала виглядати пташину, однак та не з'явилася. Але тільки дівчинка хотіла вкритися з головою, як почула чийсь голос:

— Зараз же вставай, бо я поспішаю!

— Хто ти такий і куди квапишся? — Дівчинка звелася на лікоть і роззирнулася по кімнаті: ніде нікого. "Певно, я ще сплю і бачу сон",— прошепотіла вона, проте той самий голос повторив, щоб вона вставала, не таячи часу. Дівчинка сіла в ліжку: на підвіконні сидів її горобчик, а біля його ніжок виблискувало щось маленьке, золотаве, схоже на кавунове насіннячко. "Невже то він сказав?" — Дівчинка знову лягла і натягла ковдру до підборіддя. Але відразу ж почула докірливий шепіт:

— Вставай, бо мені ніколи з тобою балакати... Вставай, посади насінину розрив-трави[1] й чекай, поки вона не вродить. Коли плід репне, проковтни з нього зернину, але раніше не чіпай його і нікому нічого не розказуй! — Миттю, як і з'явився, горобчик вилетів у вікно.

Дівчинка взяла з підвіконня насінинку і здивувалася: насінинка була тепла й важча від найбільшого кавуна. Дівчинка огледіла її зі всіх боків, посадила в горщик із землею і полила.

Дні без упину змінювали один одного, за вікном уже пролітали перші сніжинки, а в горщику нічого не проростало.

"Може, горобчик мені тільки приснився?" — подумала дівчинка, засинаючи, та вранці, розплющивши очі, помітила в горщику тоненький паросток розрив-трави.

"Коли ж він виросте?" — щодня запитувала вона себе. Минали дні й місяці, знову весна золотим сяйвом просилася у вікно, а паросток і далі ледь стримів із землі. Знову було чути збуджені дитячі голоси й удари м'яча об стіну, але хлопчак більше не приходив. Мати сказала, що він з батьками переїхав в інше місто. Засумувала дівчинка. Вона вже навіть перестала поливати паросток, як одного дня помітила, що на ньому з'явився темно-синій пуп'янок. Він з кожним днем потроху ріс, а коли став розпускатися, дівчинка відчула, що і в неї прибуває сили. Якось увечері мати здивовано запитала:

— Звідки взялася в горщику ця квіточка?

Проте дівчинка нічого на те не відказала.

Прозора, пахуча голуба квітка з високими рожевими тичинками гордо тріпотіла в сонячному промінні й з кожним днем ставала все більшою, все блискучішою. Незабаром у її середині проріс плід. Уся кімната була повна пахощів і сяяння, але мати більше нічого не запитувала. Бачила, що квітка заспокоює дівчину, тому й мовчала.

"Чи він коли-небудь дозріє?" — Дівчинка нетерпляче оглядала плід зусібіч, а дні тяглися, мов дощові краплі по вікні. Усе-таки одного ранку з плоду вилетіла зернина і, наче золота бджілка, впала їй на долоню. Тремтячи від збудження, дівчинка проковтнула її і відразу ж зіскочила з ліжка.

— Я ходжу! Я можу бігати! — не тямлячи себе від радості, вигукнула вона й хотіла бігти на вулицю, коли почула чийсь слабенький голосочок:

— Це добре, що ти можеш бігати, але поможи й мені!

"Може, це горобчик повернувся?" — подумала дівчинка й глянула на вікно, проте пташки там не було. Лише затиснутий між двома трісками борсався маленький рудий цвіркун.

— Чого чекаєш? — Цвіркун нетерпляче підвів голову, а дівчинка, нарешті зрозумівши, що це саме він говорить, підійшла і вийняла його з розколинки, дивуючись, що розуміє мову не тільки птахів, а й комах.

— Нема чого дивуватися! — Цвіркун тихо засміявся, ніби читав її думки.— Розрив-трава не тільки повернула тобі здоров'я, але й подарувала здатність розуміти мову всього живого на світі. Горобчика ж не чекай! Він у Країні Голубих вітрів, а мене послав, щоб я й тебе привів туди. Заплющ очі й лічи до десяти...

— Який ти смішний! — Дівчинка заплющила очі й відразу поринула в сон...

Ніхто не знає, скільки вона спала і що їй снилося. Коли розплющила очі, то побачила, що вона на березі якогось озера, перед ворітьми білого мармурового палацу.

— Чий це такий гарний дім? Де я? — зчудувалася вона, але цвіркун попередив, аби ні про що не розпитувала. Та й розпитувати було вже ніколи: перед нею розчинилися прозорі сонцесяйні ворота, й вона опинилась у розкішному квітучому саду, відчула духмяний запах квітів, про які ніколи й не чула. Над високими різнобарвними квітами літали голубі птахи, схожі на величезних метеликів, але тріпотіння крил вона не чула.

Зненацька один з них сів їй на плече й мовив:

— Я — твій горобчик!

— Не може бути,— дівчинка похитала головою.— Мій горобчик був сірий!

— Сірим я був лише там, у місті. А це Країна Голубих вітрів, тож і горобці тут голубі. Але час мій закінчується: візьми пригорщу насіння і йди, бо ще багато на світі хворих і нещасних...

Нараз голубе сяйво крил горобця перетворилося у клаптик паморозі й він зник. Кудись поділися і ясний місяць, і повний пахощів сад. Здивувавшись, дівчинка потерла очі: "Чи це можливо?" Вона знову була у своїй підвальній кімнатинці, над якою, наче прямовисні скелі, стриміли височезні будинки.

"Мабуть, усе це мені наснилося?" — подумала дівчинка. Аж тут вона помітила кільканадцять золотавих насінин. Вони були незвичайно важкі й

теплі. Дівчинка побігла на кухню й одну дала матері. Потім помандрувала світом і решту роздала хворим і нещасним...

Перед нею летіли птахи і вказували дорогу, а квіти, розпускаючись, вітали її. І дівчинка йшла через гори й долини, пустелі й льодовики і з кожним днем ставала все стрункішою, гарнішою. Так вона ходила, поки з Країни Голубих вітрів не надійшла звістка про горобчика, який обернувся юнаком і помандрував світом, шукаючи красуню, котра колись перебинтувала йому крило...

[1] Розрив-трава — чудодійна рослина з народних легенд: відводить від людини біду, виконує найзаповітніші її бажання.